

Índex

Pròleg	7
Com utilitzar la guia.....	9
Quadre de distàncies	10
Presentació	11
Orígens del peregrinatge.....	12
El <i>Codex Calixtinus</i>	14
El peregrinatge a l'actualitat	14
Els Camins de Sant Jaume	14
Els Camins Catalans	19
La credencial i la compostel·la.....	21
Els albergs	21
Les associacions	22
La preparació física.....	23
El material.....	23
Els problemes físics.....	26
Altres qüestions que convé tenir present	27
Aspectes econòmics i socials	30
La filosofia	30
Dades d'interès	31
Etapes del Camí Català	
Etapa 1: De Montserrat a Jorba	34
Etapa 2: De Jorba a Cervera	37
Etapa 3: De Cervera a Castellnou de Seana	40
Etapa 4: De Castellnou de Seana a Lleida	43
Etapa 5: De Lleida a Fraga.....	46
Etapa 6: De Fraga a Candasnos	49
Etapa 7: De Candasnos a Bujaraloz	51
Etapa 8: De Bujaraloz a Fuentes de Ebro	53
Etapa 9: De Fuentes de Ebro a Saragossa	56
Etapa 10: De Saragossa a Alagón.....	59
Etapa 11: D'Alagón a Gallur.....	62
Etapa 12: De Gallur a Tudela	64
Etapa 13: De Tudela a Calahorra.....	67
Etapa 14: De Calahorra a Arrúbal.....	70
Etapa 15: D'Arrúbal a Logroño	72

Etapes del Camí Francès

Etapa 1: De Saint Jean Pied de Port a Roncesvalles.....	74
Etapa 2: De Roncesvalles a Larrasoña	77
Etapa 3: De Larrasoña a Cizur Menor	79
Etapa 4: De Cizur Menor a Puente la Reina.....	81
Etapa 5: De Puente la Reina a Estella	84
Etapa 6: D'Estella a Torres del Río	86
Etapa 7: De Torres del Río a Logroño	88
Etapa 8: De Logroño a Nájera	90
Etapa 9: De Nájera a Redecilla del Camino	92
Etapa 10: De Redecilla del Camino a San Juan de Ortega	95
Etapa 11: De San Juan de Ortega a Burgos	97
Etapa 12: De Burgos a Hontanas	100
Etapa 13: D'Hontanas a Frómista	102
Etapa 14: De Frómista a Carrión de los Condes	104
Etapa 15: De Carrión de los Condes a Terradillos de Templarios ...	106
Etapa 16: De Terradillos de Templarios a El Burgo Ranero	108
Etapa 17: D'El Burgo Ranero a León	110
Etapa 18: De León a San Martín del Camino	112
Etapa 19: De San Martín del Camino a Astorga.....	114
Etapa 20: D'Astorga a Rabanal del Camino.....	116
Etapa 21: De Rabanal del Camino a Molinaseca	118
Etapa 22: De Molinaseca a Cacabelos	120
Etapa 23: De Cacabelos a Vega de Valcarce	122
Etapa 24: De Vega de Valcarce a Triacastela.....	124
Etapa 25: De Triacastela a Sarria.....	127
Etapa 26: De Sarria a Gónzar	129
Etapa 27: De Gónzar a Melide	131
Etapa 28: De Melide a Pedrouzo	133
Etapa 29: De Pedrouzo a Santiago	135

Etapes del Camí de Fisterra

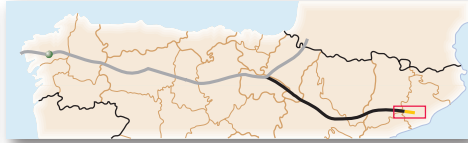
Etapa 1: De Santiago a Negreira	138
Etapa 2: De Negreira a Olveiroa	140
Etapa 3: D'Olveiroa a Cabo Finisterre	142

Albergs i altres allotjaments.....	145
------------------------------------	-----

De Monestir de Montserrat a Jorba

Inici. L'inici d'un pelegrinatge de més de mil quilòmetres sempre suposa la fi d'una llarga preparació, d'una posada a punt, i és ara precisament quan sorgeixen més dubtes. Estaré preparat físicament? I psicològicament? Quins contratemps sorgiran? Els podré superar? El començament és immillorable a través del camí dels Degotalls, per la muntanya amb més simbolisme per als catalans: Montserrat.

Distància: 31,6 km
Temps: 8 h
Dificultat: **+++**

km 0,0 **Monestir de Montserrat** 85 hab / 721 alt

Per accedir-hi en transport públic cal agafar la línia Barcelona-Martorell-Manresa dels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (tel. 93-205-15-15, www.fgc.net). Tant s'hi pot pujar amb l'aeri des de l'estació Montserrat-Aeri, com amb el tren cremallera des de l'estació de Monistrol de Montserrat. Al voltant del monestir hi trobem tot tipus de serveis. Alberg i allotjaments, pàg. 146.

→ El monestir de Santa Maria està situat al bell mig de la muntanya de Montserrat, en un entorn de singular bellesa. A causa, doncs, de l'orografia tan peculiar, en forma de serra en què les dents són cingleres de pedra, aquesta muntanya ha estat un indret de culte des de la prehistòria. Al monestir, fundat l'any 1025 per l'abat Oliva, hi conviuen monjos benedictins i s'hi venera la imatge de la Mare de Déu de Montserrat (segle XII), una escultura de fusta policromada, que uns pastors trobaren dins d'una cova. És la patrona de Catalunya i s'anomena popularment la Moreneta pel seu color negre. De gran prestigi internacional és l'Escolania, un cor format per uns quaranta nens que viuen al monestir, els quals, entre d'altres temes, canten diàriament l'himne *d'El Virolai*, compost per mossèn Verdaguier. El santuari i la muntanya de Montserrat són el centre espiritual de Catalunya i símbols en la defensa de la seva llengua i cultura. També s'ha convertit, en els últims anys, en un centre turístic de primera magnitud a Catalunya, tan sols superat en nombre de visitants per la capital catalana.

① Tel. 93-877-77-01.

→ En sortir del monestir baixem per la carretera que hi accedeix i, a l'esquerra (passada la corba, davant l'aparcament d'autocars), prenem el camí dels Degotalls, on trobem una placa indicativa del Camí de Sant Jaume.

0,6 Camí dels Degotalls. El seguim uns deu minuts.

0,8 Per la dreta passem per una porta metàl·lica i continuem per un corriol que baixa a la carretera.

0,3 Sortim a la carretera. La seguim per l'esquerra.

1,8 Església romànica de Santa Cecília (segle XI), l'únic que queda d'un antic monestir benedictí. Al costat hi ha un alberg de joventut (tel. 93-835-05-66), on s'hi pot fer nit amb reserva anticipada. Continuem per la carretera.

5,4 Can Maçana. Anem a l'esquerra uns 80 metres, seguint la carretera en direcció a l'A-2 (abans denominada N-II), i prenem a la dreta un corriol que ens portarà a Sant Pau de la Guàrdia, després de superar un petit turó. Aquest tram pot ser complicat per als ciclistes.

1,8 Sant Pau de la Guàrdia.

10,7 km

km 10,7 **Sant Pau de la Guàrdia** < 50 hab / 612 alt

El Cellar de la Guàrdia és restaurant i casa rural, i també ofereixen un senzill allotjament als pelegrins (pàg. 146).

→ Avancem recte i pel carrer Verge de Montserrat travessem gairebé tota la urbanització Montserrat Parc.

1,6 Trenquem a la dreta pel carrer Castellolí, el qual de seguida es fa sender. A uns deu minuts deixem els senyals del GR que anàvem seguint i girem a la dreta per una pista.

1,0 Sortim a un revolt de l'antiga N-II i, un cop l'hem passat, prenem una pista a la dreta i (atenció!) a uns deu metres tornem a girar a la dreta per anar camp a través.

1,1 Sortim a un altre revolt de la mateixa carretera. La seguim per la dreta.

0,4 Creuem l'autovia per un pont i continuem per un camí que hi discorre paral·lel. L'autovia ens queda a la dreta.

1,8 Castellolí. Avinguda de la Unió.

5,9 km

km 16,6 **Castellolí** 421 hab / 415 alt

Tots els serveis, excepte allotjament.

→ En un turó es troben les ruïnes de l'antic castell de Castellolí.

→ Sortim pel mateix carrer per on hem entrat i continuem recte. L'autovia ens queda a la dreta.

1,3 Cases de Ca n'Alzina. Tot seguit sortim a l'antiga nacional; la seguim a l'esquerra 50 metres per continuar, a la dreta, per una carretera secundària. La seguim i creuem l'autovia dos cops, primer per sobre i després per sota.

3,0 Rotonda. Seguim la carretera a la dreta. Entrem a Igualada per un camí de servei que va en paral·lel a aquesta carretera, per la seva esquerra.

2,0 Rotonda. Agafem el carrer de baixada en direcció al centre de la ciutat. En arribar a un semàfor girem a mà esquerra per l'avinguda de Montserrat. Creuem les vies del tren i continuem recte: avinguda Caresmar, carrer Sole-dat, plaça del Rei, de front pel carrer Sant Bartomeu i carrer Sant Jaume.

1,7 Igualada. Plaça Sant Miquel.

8,0 km

km 24,6 **Igualada** 32.935 hab / 313 alt

Tot tipus de serveis. Allotjaments, pàg. 146.

→ És la capital de la comarca de l'Anoia, al marge esquerre del riu del mateix nom, i es troba situada a la cruïlla de dos importants camins històrics: el camí ral de Barcelona a Lleida i la ruta de repoblament que des dels Pirineus baixava a les fèrtils terres del Camp de Tarragona. D'especial interès és el conjunt del nucli antic, d'origen medieval, que antigament havia estat emmurallat. Al seu interior cal destacar la bellíssima basílica de Santa Maria (segle XVII) amb la capella del Sant Crist i un magnífic retaule barroc. Per visitar-la, des de la plaça Sant Miquel cal girar a la dreta pel carrer Sant Roc i travessar la plaça de l'Ajuntament.

① Plaça Sant Miquel, 5. Tel. 93-805-15-85.

→ Des de la plaça Sant Miquel seguim sempre recte pel carrer Sant Roc, plaça de la Creu, de front pel carrer Sant Simplicí, carrer Sant Agustí i plaça Castells. Per l'avinguda Àngel Guimerà arribem a una rotonda, seguim recte i poc després prenem a la dreta un carrer en pujada. Passem davant d'un institut i girem a l'esquerra per un camí de terra, pel qual anem avançant.

2,5 Sant Jaume de Sesoliveres (segles XII-XIII), bonica ermita romànica molt restaurada. Fem un seguit de girs dreta-esquerra, ben senyalitzats, per la urbanització, fins a prendre un carrer en pujada que sembla no tenir sortida. Gairebé al final del carrer, pugem per l'esquerra unes escales i sortim a una pista forestal. Per la pista arribem a una carretera, que seguim a la dreta.

1,6 Rotonda. Continuem cap a Jorba/Sant Genís. Passem sobre l'autovia A-2 i, a la següent rotonda, prenem la pista asfaltada de més a l'esquerra.

1,3 Sant Genís.

5,4 km

km 30,0 **Sant Genís** 211 h / 373 alt

→ Travessem el poble de Sant Genís i seguim recte. Creuem l'antiga nacional.

1,6 Jorba.

1,6 km

km 31,6 **Jorba** 382 hab / 380 alt

Bars, restaurants i botigues a peu de carretera. Refugi, pàg. 146. L'hostal Jorba (pàg. 146), que dona servei a l'A-2, es troba a 4,3 km passat el poble seguint el camí.

→ Poble molt hospitalari amb els pelegrins. L'església parroquial de Sant Pere (segle XVI) és d'estil gòtic. També cal destacar la creu de terme i un monument al mil·lenari de la població.

Monestir de Montserrat

- ▶ El monestir té un espai d'acollida per als pelegrins, amb serveis sanitaris, dutxes i la possibilitat d'escalfar menjar. No ofereixen àpats. Cal avisar amb anticipació i adreçar-se al Centre de Coordinació Pastoral. L'horari d'atenció al públic i d'acollida és de 9:30 h a 13:00 h i de 16:00 h a 18:00 h, tots els dies de la setmana, festius inclosos. Se segellen o es lliuren les credencials. Tel. 93-877-77-66, correu electrònic ccpastoral@santuari-montserrat.com. La primera nit és gratuïta i a partir de la segona cal pagar 10 €.
- ▶ Cel·les Abat Oliba. Preu baix. Tel. 93-877-77-01.
- ▶ Cel·les Abat Marcet. Preu baix. Tel. 93-877-77-01.
- ▶ Hotel Abat Cisneros. Preu molt alt. Tel. 93-877-77-01.

Sant Pau de la Guàrdia

- ▶ El Cellar de la Guàrdia ofereix un senzill allotjament als pelegrins per 10 €. Tel. 93-771-03-23.
- ▶ Casa Rural El Cellar de la Guàrdia. Preu alt. Tel. 93-771-03-23.

Igualada

- ▶ Pensió Casa Ramón. C. Retiro, 3. Preu mitjà. Tel. 93-803-00-34.
- ▶ Pensió Canaletas. Avda. Mestre Muntaner, 60. Preu mitjà-alt. Tel. 93-803-27-50.
- ▶ Hotel Ciutat d'Igualada. Passeig Verdaguier, 167. Preu molt alt. Tel. 93-806-61-50.

Jorba

- ▶ L'Ajuntament (c. Major, 2) ofereix allotjament al gimnàs de l'escola. Tel. 938-09-40-00.
- ▶ Hostal Jorba (a 4,3 km del poble). Ctra. N-II, km 543. Preu mitjà. Tel. 93-809-00-52.

Coll de la Panadella

- ▶ Pensió Bayona. Ctra. N-II, km 535. Preu mitjà-baix. Tel. 93-809-20-11/93-809-20-38.

Cervera

- ▶ Hostatgeria de les monges de la Residència de la Sagrada Família, al c. Major, 57. Obert tot l'any, a tothora. Preu 10 €. Tel. 973-53-08-05.
- ▶ Hostal Bonavista. Avda. Catalunya, 14. Preu mitjà-baix. Tel. 973-53-00-27.
- ▶ Hostal Bonateca. Avda. Mil·lenari, 49. Preu mitjà-baix. Tel. 973-53-03-25.
- ▶ Hostal del Sol. C. Barcelona, 518. Preu mitjà-baix. Tel. 973-53-01-02.

Tàrraga

- ▶ L'alberg Ca n'Aleix (plaça del Carme, 5) fa descomptes als pelegrins. Cal reservar. No sempre és obert. Preu: 11 €. Tel. 973-31-30-53.
- ▶ Pensió Goya. C. Vilanova, 10. Preu baix. Tel. 973-31-29-70.
- ▶ Hotel Pintor Marsà. Avda. Catalunya, 112. Preu alt. Tel. 973-50-15-16.
- ▶ Hotel Ciutat de Tàrraga. C. Sant Pelegrí, 95. Preu alt. Tel. 973-31-47-37.

Vilagrassa

- ▶ Casa Rural Cal Faba. Plaça Major, 5. Preu alt (descompte per als pelegrins). Tel. 973-31-25-61/686-84-75-89.
- ▶ Hotel del Carme. Ctra. N-II, km 504. Preu alt. Tel. 973-31-10-00.

Anglesola

- ▶ Casa Rural/Alberg Ca l'Isidre. C. Estació, 49. Preu 18 €/persona, que inclou dormir i esmorzar (per als pelegrins). També disposen d'habitacions a preu alt. Tel. 973-30-84-11.

Castellnou de Seana

- ▶ L'Ajuntament, a la plaça Major, ofereix la possibilitat de pernoctar en els vestidors del camp de futbol. Tel. 973-32-07-05.
- ▶ Casa Rural Olivé. C. Abat Carrera, 3. Preu mitjà-alt. Tel. 973-32-13-73 i 649-27-70-99.

El Palau d'Anglesola

- ▶ Hostal Sant Antoni. C. Sant Antoni, 7. Preu mitjà-baix. Tel. 973-60-21-58.